

Šéfredaktor německého časopisu Zuerst! Manuel Ochsenreiter (foto: Jan Rychetský)

Není sice na seznamu ukrajinského ministerstva vnitra, ale voleb v Luhanské oblasti se také jako zahraniční pozorovatel účastnil. Šéfredaktor národně konzervativního německého časopisu Zuerst! Manuel Ochsenreiter o tom už několikrát mluvil i do médií. Situaci na Donbasu okomentoval novinář, jenž například jako válečný zpravodaj pusobil v Sýrii, i pro ParlamentníListy.cz.

Proč jste se zúčastnil jako zahraniční pozorovatel voleb v Luhanské oblasti?

Náš časopis vždy zajímá, jak se Německo, potažmo Evropská unie, jejichž zájmy jsou v podstatě totožné, k podobným konfliktům staví. Naše vláda zatahuje zemi do mnoha konfliktů, které jsou proti zájmům Německa a EU. To se děje nyní na Ukrajině. Není až tak běžné, že se novinář stane v některém z konfliktů aktivním. Měl by informovat, ale neměl by zasahovat do dění. Jestliže jsem se ale stal pozorovatelem voleb v Luhanské oblasti, zapojil jsem se. V redakci se stavíme na stranu obyčejných lidí, kteří při konfliktech strádají. Také podporujeme ideje suverenity a práva na sebeurčení. Kritizujeme evropské vlády, jež ztrácejí přehled a když pak začne podobný konflikt, neví, co dělat. V Luhansku a Doněcku vidíme již delší dobu touhu lidí po právu na sebeurčení a volby to jen potvrdily. Proto tento proces podporuji tak aktivně.

Situace na Donbasu se zhoršuje každým dnem. Co je toho příčinou?

Máme tady stát, který určitou dobu existuje v podmiěném statu quo. Stav je manifestován dvěma národními identitami. Na jedné straně Dněpru žijí západní Ukrajinci, kteří mají vlastní jazyk, náboženství a tradice. Na druhé většinou Rusové, kteří jsou odlišní. To nemohlo dlouho fungovat. Jak jsme viděli v Bosně, kde byli Srbové, Bosňané a Chorvati. Začala dominance jedněch nad druhými a přišly problémy. Na Ukrajině se stalo to samé. Západ se vždy snažil zasahovat do ukrajinské politiky, aby k sobě zemi připoutal. Bylo ale zřejmé, že se tomu východ vzepře a proto zmíněné status quo skončilo. Ukrajina jako stát, který jsme znali před krizí, přestala existovat. Petro Porošenko je prezidentem západní Ukrajiny a ne té východní. Tam ho za prezidenta skoro nikdo nechce. Několik národů pohromadě může žít v jedné zemi do té doby, než přijdou problémy. Pak proti sobě začnou střílet.

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

Německý novinář a účastník mise v Luhansku: V sázce je nejstrašlivější válka v historii lidstva | 2

Nehraje v tom určitou roli i mediální válka, která se kolem konfliktu rozpoutala?

Před tím, než jsem do Luhansku přijel, pročítal jsem v archivech, co se o Ukrajině šest let psalo. Většinou jde o jakési turistické zprávy. Západní novináři se podívali do Lvova, Kyjeva, Charkova, Sevastopolu a psali, jak je všechno v pořádku, jak je tam krásně a tak. Jako by to byl ráj, jen s jinými tradicemi. Západní novináři a analytici totiž ztratili cit pro takové pojmy, jako jsou národní či náboženská identita. To znamená, že nemají schopnost pravdivě analyzovat určité země. Všechno jim připadá jako Disneyland. Rusové s Ukrajinci se až tak moc nepromísili. Snad jen tím, že se usadili vedle sebe. Tohle všechno je ignorováno a sklizeň ignorace je válka.

Co si myslíte o nadužívání pojmu fašista na obou stranách konfliktu?

Termín fašismus se přestal používat jako pojem v politických vědách. Stal se urážkou. V Evropské unii jsou všichni patrioté, všichni ochránci národních suverenity, nazýváni fašisty. Nemusíte souhlasit s postojem belgické strany Vlamské zájmy, ale nejde o žádné extremisty či fašisty. Jsou oběťmi mainstreamových médií, která na ně kydaří hnůj. Každý, kdo není nadšen přehnaným liberalismem, je nazýván fašistou. Vždyť i komunistům se nadává do rudých fašistů. V Rusku se používá slovo fašista zase jinak. Je tak nazýváno liberální hnutí, z něhož vzešla třeba skupina Pussy Riot, ale i některé extrémní etnické nacionalistické skupiny.

Zahraniční pozorovatelé v Luhansku byli ukrajinským ministerstvem vnitra nazváni představiteli nejodpudivějších protidemokratických sil. Co vy na to?

Ano, jsme nežádoucí osoby. Nazývají nás slouhy teroristů či dokonce samotnými teroristy. Je to komické. Toto verbální tsunami se moc neslučuje s tím, co jsme v Luhansku dělali. Jezdili jsme po jednotlivých místech, mluvili s obyčejnými lidmi, jestli je vše v pořádku, pozorovali, jak se chovají ozbrojenci a tak dále. Původci zmíněného verbálního tsunami plného teroristů potřebují psychologickou pomoc a tímto je vyzývám, aby ji urychleně vyhledali. Podobná démonizace svědčí jen o tom, že vyvolávači děblů jsou v extrémní panice, protože se jim přestává dařit globálně obelhávat lidi. Žijeme v zajímavé době, kdy se alternativní média stávají velmi profesionálními. V Evropě jsou alternativní televizní stanice, časopisy i noviny. Už nejde o žádné uhrované neklidné mladíky, co sedí u xeroxu a kopírují své články. S mainstreamovými médii už držíme krok a často informujeme mnohem lépe. Tím jsme pro ně nebezpeční.

V mediální sféře to vyvolává i určitou válku novinářů. V Česku bylo dlouho nepsaným pravidlem, že se novináři navzájem nekritizovali. To skončilo...

Samozřejmě, protože jde hlavně o konkurenční boj. Česko má složitou historii. Po roce 1989 se média kontrovaná a vlastněná socialistickým státem rychle přeměnila na soukromé vydavatelské domy. Dříve byla všude rudá hvězda, nyní je všude Coca-Cola. Nicméně se to postupně mění a i každá postsocialistická země chce mít něco národního, něco nezávislého. V Německu mnoho lidí touží po neutralitě, po tom, abychom nebyli členem žádného vojenského bloku. Přesto jsou u nás stále desetitisíce amerických vojáků. Američané přišli v roce 1945 a

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

Německý novinář a účastník mise v Luhansku: V sázce je nejstrašlivější válka v historii lidstva | 3

nikdy neodešli. Třeba základna Rammstein je známá kvůli skvělé rockové kapele. Zato poslední ruští vojáci odešli v roce 1994. Kdyby u nás Američané neměli základny, budou mnohem obtížněji vést války po celém světě. Po druhé světové válce se celá politická elita a vlastně celá společnost rozhodla, že Německo už se nezúčastní žádné války. Absolutně s tím souhlasím. Ale ptám se, jestli jsme už tím, že jsme u nás nechali americké vojáky, toto rozhodnutí neporušili? Myslím, že ano.

Jak bude podle vás pokračovat situace na Donbasu?

Když jsem v Luhanské oblasti mluvil s lidmi, většina říkala, že jejich země už není Ukrajinou, ale jde o Luhanskou národní republiku. Byli na kyjevský režim velmi naštvaní. Když jsem viděl rozbombardované vesnice, domy, školy, nedivím se. Nedokáží si proto už nějakou formu federace představit. Navíc tuto republiku, jakož i Doněckou národní republiku, podporuje Rusko. Situace je vážná. USA a EU tlačí kyjevskou vládu do konfliktu. Finance, kterými ji podporují, se ztrácejí ve zbrojení. Myslím si, že se republiky Donbasu chtějí stát součástí Ruské federace. V sázce je nejstrašnější válka v historii lidstva. Možná to ale skončí stejným způsobem jako Abcházie či Podněstří. Půjde o Západem neuznané republiky.

Rozhovor Jana Rychetského s Manuelem Ochsenreiterem vyšel dne 6. listopadu 2014. Přetištěno se souhlasem redakce Parlamentních listů.